

Cussegli da vischnaunca 07/02-2013/2016
Seduta dils 12 da november 2013

Protocol

dalla seduta dil cussegli da vischnaunca,
mardis, ils 12 da november 2013, allas 20¹⁵– 22⁵⁰uras
en casa communal

Presidi: Flavio Murer

Actuar: Ervin Maissen

Presents:

a) Cussegli	Christoph Berger Armin Berther Edgar Durschei Rita Huonder-Tenner Wendelin Jacomet Armin Manetsch	Flavio Murer Adrian Pally Alfred Spescha Rico Tuor Livio Zanetti
-------------	--	--

Adrian Pally arriva allas 21⁰⁰ uras

b) Suprastanza communala	Francesg Cajacob Madlen Deflorin-Spescha Iso Mazzetta	Cecilia Maissen Roger Tuor
-----------------------------	---	-------------------------------

c) Canzlist communal	Andri Hendry	
-------------------------	--------------	--

d) Perstgisas	Adrian Bigiel Silvio Candinas	Jordana Lozza-Desax Marco Schmed
---------------	----------------------------------	-------------------------------------

e) Hospes	1 persuna	
-----------	-----------	--

"Jeu beneventel Vus alla cuntuaziun dalla siatavl seduta dalla perioda d'uffici 2013/2016. Nus cunuein oz cun la tractaziun dil plan da lavour e dil plan da finanzas ed investiziuns."

Cusseglier Rico Tuor e cusseglier Livio Zanetti vegnan muort absenza dils dumbravuschs e ses substituts eligi sco dumbravuschs per la seduta hodierna.

Tractandas:

4. Program d'activitatad 2013-2016 (messadi nr. 6-2013/2016)
5. Plan da finanzas 2015-2019 (messadi nr. 7-2013/2016)
6. Ura da damondas (conform ad art. 44 dil regulativ da fatschentas)

Cussegli da vischnaunca Disentis/Mustér
Il president: Igl actuar:

Flavio Murer

Ervin Maissen

Cussegli da vischraunca 07/02-2013/2016
Seduta dils 12 da november 2013

---

4. Program d'activitatad 2013-2016 (messadi nr. 6-2013/2016)

President dil cussegli da vischraunca

La tractaziun dil program da lavur ei el senn dallas prescripcions digl art. 27 dil regulativ da fatschentas obligatoria, aschia ch'ei vegn desistiu dalla debatta d'entrada. Igl emprem vegn tractau las explicaziuns tiel program da lavur (paginas 8 entochen 22) e silsuenter la classificaziun cun las prioritads sin pagina 2 entochen 7.

Cussegli da vischraunca

A caschun dalla tractaziun dil preventiv 2014 ha la suprastanza communal strihau la posiziun sut il conto 623.501.04 (parcadi Clastra) da frs. 200'000--. Tgei motivau la suprastanza communal a quella decisiun?

Suprastanza communal

Sin fundament dalla decisiun dil cussegli da vischraunca dils 4 d'october 2013 ha la suprastanza communal reponderau il project. La suprastanza communal preveda sulettamein in'adattazion minimala dil parcadi en connex cun la construcziun dallas garaschas dalla Clastra per la Casa Sontget e pintgas modificaziuns vid ils baghetgs existents. Quellas investiziuns duessen buca survargar la summa da frs. 50'000-- e san perquei vegnir integradas el quen current.

Program d'activitatad 2013 – 2016

Suprastanza communal

En num dalla suprastanza communal ed a basa dil messadi nr. 6-2013/2016 presenta il president communal Francesg Cajacob la fatschenta.

Cul program d'activitatad vul la suprastanza communal accentuar Mustér sco subcenter regiunal. Quei sa denton mo succeder cul sustegn dalla populaziun, tuttas autoritads communalas ed en collaboraziun cun las vischrauncas vischinontas. Impurtont ei meglierar l'attractivitat dil coc dil vitg. Quei ei grev muort il stradun che percuora il vitg e caschuna per temps grond traffic. Ei va per promover las fatschentas el vitg cun augmentar l'attractivitat dil vitg per hospes ed indigens. Cun agid dil project – etica da signalisaziun – less ins contonscher ina megliera cumparsa, sco era informaziun per tgi che passa atras nies vitg. Impurtonza gauda denton era il manteniment dall'infrastructura existenta. Ils detagls per contonscher quellas finamiras ein indicadas el plan da lavur. Mintg'onn duein ellas vegnir adattadas alla situaziun sin fundament dallas finamiras contonschidas e dallas relaziuns semidadas.

0.1 La situaziun finanziala ed economica

Cussegli da vischraunca

Il quartier a Caschuarz ei previus sco zona per habitaziuns primaras. Ei para che quei quartier seigi buca adattaus per quei intent. Co vul la suprastanza communal cuntinuar cun las activitads per dapli habitaziuns primaras?

Suprastanza communal

Muort las finanzas restrensidas ha la vischnaunca negina pusseivladad da procurar per terren adattau. Denton sa la vischnaunca segidar en connex cun la realisaziun da plans da quartier. Il terren enteifer il plan da quartier Caschuarz II ei resalvaus per crear habitaziuns per indigens. Terren pli datier al center dil Vitg fuss bein pli attractivs, denton stat cheu negin terren a disposiziun per quei intent. El rom dalla revisiun dalla planisaziun locala eis ei stau pusseivel d'acquistar sulettamein il terren a Caschuarz.

Cussegli da vischnaunca

El rom dall'ura da damondas ha cusseglier Armin Berther en connex cugl areal dil Hotel Acla da Fontauna tschentau suandontas damondas a scret:

"Ord las medias han ins saviu leger ils davos dis che la Banca cantunala less vender igl areal Acla da Fontauna. Suandontas ponderaziuns leutier.

- Ei la suprastanza communal s'interessada, schebein ei dat cumpraders potenzials?
- San ins en tgei dimensiun ch'il prezi da cumpra semova?
- Fuss la cumpra da quella parcella in'opziun per la vischnaunca, cun risguardar ils cuosts currents? Con auts ein quels?

Entras quella cumpra fuss la vischnaunca possessura da ca. 20'000 m² terren da baghegiar. Las investiziuns sepagassen, sch'ins anflass in investur ni/e sche la situazion pertucont il tema secundas habitaziuns havess da semidar."

Suprastanza communal

La societad Due Sentieri ei aunc adina interessada d'acquistar il complex ad Acla da Fontauna. Denter Due Sentieri e la proprietaria dalla parcella la Banca cantunala exista ina cunvegnentscha per in dretg da cumpra che scada cun la fin digl onn 2013. Due Sentieri preveda d'exercitar quei dretg da cumpra. Perquei ei la suprastanza communal pil mument buca intenziunada d'augmentar las activitads per in acquist digl areal.

Enconuscentamein exista ad Acla da Fontauna in plan d'areal approbaus entras la Regenza grischuna. Quel definescha en tutt detagls l'avertura digl areal mo era l'utilisaziun da quel. Quei plan d'areal possibilitescha sper la construcziun da letgs da hotel e habitaziuns administradas era in diember fix da habitaziuns secundaras.

Pil mument ei ina cumpra da quei areal negin tema per la suprastanza communal, quei era a vesta dalla summa che sto vegnir impundida per spazzar ils stabiliments existents.

Cussegli da vischnaunca

Ei dat dubis, schebein Mustér dispona dalla clientella che fa diever d'in hotel da quater steilas. Apparentamein duess ei era esser pusseivel da realisar in hotel da treis steilas enteifer il complex existent.

Tgi dat la caparra che la societad fa valer il dretg da precumpra pigl areal Acla da Fontauna entochen alla fin digl onn? Han ins sclariu il prezi da cumpra, evtl. fuss ei era interessant da scalaril il prezi avon che la societad fetschi valer il dretg da cumpra?

Suprastanza communal

Tenor tgei standard da qualitat ch'igl areal sa vegnir surbaghegiaus decidan ils investurs. En connex cun ina sanaziun dil complex existent eis ei buca mo da considerar ils materials nuscheivels, sco p.ex. asbestos e PCB, mobein era la construcziun da segirtad encunter in tiaratriembel. Cura

ch'ins ha construui il hotel era la segirtad encunter tiaratriembel negin tema. Oz ston baghetgs cun caracter public vegin construi segirs encunter tiaratriembel, resp. vegin rinforzai corrispudentamein.

Actualmein contrahescha la banca sulettamein cun Due Sentieri. Per la vischnaunca ei ina cumpra negin'opziun. Enviers la vischnaunca ei vegniu sincerau che Due Sentieri vul exercitar il dretg da cumpra entochen alla fin digl onn.

Cussegli da vischnaunca

La suprastanza communal metta novs accents cun meglierar la cumparsa e l'attractivitat dil center dil Vitg. Tgei lavurs ein previdas concretamein?

El preventiv 2013 ei previu ina summa da frs. 100'000.-- per lavurs en connex cun l'embellaziun dil vitg. Tgei intenziuns persequitescha la suprastanza communal cun quella summa?

Suprastanza communal

In problem significant ei il traffic. In'impurtonta part fuorma l'etica da signalisaziun, ch'ei en laver. Ulteriuramein san ils proprietaris dils baghetgs contribuir ina part cun embellir lur baghetgs. A vesta dalla complexitad vegn quella finamira ad esser da contonscher mo sur plirs onns. Sper il maun public eis ei en mintga cass era necessari da sustener las activitads dils vischins.

El contuorn dalla casa Gadola cuoran actualmein activitads per in plan da quartier davart privata. Cunquei ch'ins sesanfla aunc en las contractivas san ins buca informar en detagi.

Il project per l'embellaziun vegn a vegin realisaus en pliras etappas. La summa da frs. 100'000.-- vegn buca a tonscher per saver realisar in project da quella dimensiun. La suprastanza communal ha surdau l'incarica da planisaziun. Ils emprems resultats duessen proximamein vegni presentai.

Cussegli da vischnaunca

Tenort art. 54, al. 1 dalla constituziun communal basegna ei per la cumissiun da gestiun in regulativ. La creaziun dil regulativ per la cumissiun da gestiun mutta in'incarica ed ei da formular el program d'activitad sut las disposiziuns legislatorias. Da principi basegna ei in tal regulativ sin l'entschatta digl onn 2014.

Tgei astga la vischnaunca da Mustér spitgar dalla nova ulivaziun da finanzas cantunala?

Suprastanza communal

La laver dalla cumissiun da gestiun ei descretta el regulativ da fatschentas tenor ils artechels 52 e 53, aschia ch'in agen regulativ per la cumissiun da gestiun ei buca necessaris. Denton pren la suprastanza communal encunter quei giavisch e vegn ad elaborar in reglament per la cumissiun da gestiun.

L'ulivaziun da finanzas nova duei vegin realisada sin l'entschatta digl onn 2015. Il punct principal ei il detretschament dallas incaricas denter cantun e vischnaunca. In impurtont punct ei il fatg che las contribuziuns allas scolas popularas sereduceschan marcantamein. Denton surpren il cantun novas incaricas sil sectur da scolaziun. Aschia surpren il cantun tuts cuosts en connex cun scolas professiunalas. Las petgas principalas dalla nova ulivaziun da finanzas ein l'ulivaziun dallas resursas (vischnauncas cun aultas resursas pagan e vischnauncas cun bassas resursas obtegnan) e l'ulivaziun da grevezias muntagnardas (lunghezia da vias, structura d'urbanisaziun, diember da scolars en porporziun cun populaziun). Per la

vischnaunca da Mustér ein las consequenzas dalla nova ulivaziun da finanzas marginalas.

Cussegli da vischnaunca

La lescha davart las taxas da cura duei veginir revedida. Cu succeda quella revisiun?

Suprastonza communalala

La lescha ei actualmein en translaziun. Igl ei previu d'introducir in sistem cun pauschalas sin l'entschatta da matg 2014. Il sistem duei promover quels che affitteschan bein e stedi lur dormitoris. Perquei duei la pauschala veginir fixada en proporziun dil diember da letgs tier hotels e buca dallas frequenzas. Tier habitaziuns che vegan duvrardas per agen diever ei la grondezia decisiva. Quella midada da sistem simplifichescha la lavur administrativa, sco era igl incasso dallas taxas. La lescha duei veginir suttamessa ils 24 da schaner 2014 communablamein als dus cussegli da vischnaunca da Tujetsch e Mustér per tractaziun.

Cussegli da vischnaunca

La suprastonza communalala preveda d'augmentar il diember dallas pazzas da lavur. Co vul ins contonscher quella finamira, exista cheu evtl. in pupi strategic?

Suprastonza communalala

La suprastonza communalala ha formulau igl augment dallas pazzas da lavur sco finamira. Ins vul sespruar da crear bunas premissas per aschia possibiliter allas interpresas da mantener e crear pazzas da lavur novas, ni evtl. animar da fundar novas interpresas.

1. Collaboraziun intercommunalala/segirtad publica

Cussegli da vischnaunca

Co sespleiga la cuminonza da maschinas forestalas dalla Cadi? Tgei eis ei previu pil futur? Eis ei previu d'integrar ulteriuras vischnauncas? Con anavon ein las preparativas per in consorzi en Sursassiala slavanzadas e prevedan ins cheu ina coordinazion cun la Cadi. Evtl. duessen ins risguardar ulteriuras finamiras el program d'activitat.

Suprastonza communalala

La cuminonza da maschinas forestalas ei ida en vigur l'entschatta 2013. La maschina ha gia saviu prestar dapli uras che stau previu. La maschina ei staziunada a Mustér. Il forester da Sumvitg funcziuna sco meinafatschenta. La maschina ei stada fetg stedi en funcziun en nossa vischnaunca. La collaboraziun succeda senza incaps. Ella cuminonza da maschinas eis ei pil mument buca previu da cumprar maschinas novas. Tenor basegns eis ei pusseivel da recepir ulteriuras vischnauncas.

Pertucont il consorzi communabel en Sursassiala eis ei da principi preparau tut. Denton mutta la damonda davart la sedia il crap da scarpetsch. Cunquei che la damonda dil liug ei colligida cun outras fatschentas, ein las contractivas pil mument sistidas.

2. Scolaziun

Cussegli da vischnaunca

Co sespleigan las preparativas pertucont il consorzi da scola?

Suprastanza communal

La vischernaunca da Tujetsch decida il matg 2014. Il concept preveda ch'il scalem superiur duei vegnir concentraus a Mustér. Ferton che la scoletta e las scolas primaras duein restar vinavon el liug. Denton vegn la scoletta da Medel a vegnir transferida gia igl atun 2014 – muort munconza da scolars – a Mustér.

3. Giuventetgna – cultura e temps liber

Cussegli da vischernaunca

Pertucont il Center da sport e cultura fuss ei tier la classificaziun d'indicar las cefras co il grad da realisaziun ed igl onn che las investiziuns ein previdas. Quei per prevegnir ch'ins emblidi quellas investiziuns resp. terminar la finiziun da quellas.

Suprastanza communal

Ei dat objects ch'ins vegn mai da finir. Il Center da sport e cultura ei in tal object che vegn a pretender cuntuadamein investiziuns, aschia ch'ins sa buca fixar cura che quellas lavurs ein terminadas.

Cussegli da vischernaunca

El concept da signalisaziun mauncan ils uclauns. El maletg empalont vegn fatg attents expressivamein sin l'imporzonza dils uclauns. Pils uclauns duei la realisaziun d'in concept da signalisaziun ed informaziun vegnir realisaus il medem mument sco el Vitg. En quei senn duei il text dil program d'activitat vegnir completaus.

Suprastanza communal

La suprastanza communalia ei bein promta da prender encunter quei giavisch, denton vegnan las finanzas a pretender ch'ei vegn realisau il project tenor prioritads. L'emprema prioritad ha il circuit entuorn la staziun e la claustra.

4. Sanadad

Cussegli da vischernaunca

Existan gia iniziativas privatas per realisar habitaziuns per seniors? Han ins gia fatg ponderaziuns nua realisar in tal baghetg? Tgei ponderaziuns han empalau la suprastanza communalia ed ein ins pertscharts dallas consequenzas?

Suprastanza communalia

La cumissiun vegliadetgna sco schanza ha giu elaborau in concept. In liug pusseivel fuss stau igl areal sper la casa pervenda veglia. Sin fundament dallas novas disposiziuns cantunalas eis ei previu da realisar en Sursassiala mo 58 letgs enstagl da 72 letgs. 55 letgs da tgira ein ussa realisai a Mustér. Il letgs da tgira previ a Tujetsch duein buca vegnir realisai. Perquei preveda il niev concept da realisar en Tujetsch habitaziuns per attempai. Denton po ei dar investurs privats che vulan investar sin quei sectur a Mustér. La vischernaunca vegn pil mument buca sustener habitaziuns per attampai activamein.

6. Traffic communal e cantunal

Cussegli da vischernaunca

Forsa ei quei plitost in patratg temerari. Per saver augmentar l'attractivitat fuss ei necessari da reducir il traffic atras il vitg. Han ins evtl. gia fatg ponderaziuns en connex cun in sviament, evtl. en fuorma da tunnels? Forsa fuss ei schizun indicau da realisar in studi da factibilitad?

Suprastonza communal

Pren encunter la ponderazion davart in sviament per Mustér. Era la suprastonza communal ei sefatschentada cun quella tematica. Ina sligiazion ei denton ordvart complexa.

Cussegli da vischnaunca

Existan pusseivladads d'animar il cantun da cuntinuar cun la sanaziun dalla Via Lucmagn? Plirs baghetgs ein gia vegni spazzai cun quell'intenzion.

Ei fass era bien, sch'ins savess meglierar la sortida dalla Via Gonda cun allontanar il begl sper la sbuccada dalla via.

Suprastonza communal

La vischnaunca ha ensemencul Cantun schau elaborar in studi per la sanaziun dalla Via Lucmagn. Quel preveda sin quei tschancun investiziuns da 2.5 mill. francs. En connex cun la realisaziun dalla surbaghegiada Langini a Raveras era previu ina migliur era per la sbuccada dalla Via Gonda. Cunquei ch'il Cantun vul buca exponer publicamein il project, ei in'expropriaziun da terren buca pusseivla. Per saver realisar il project basignass ins ina surfatscha da 7m².

Cussegli da vischnaunca

Il tschancun dalla senda romana navet da Mumpé Medel enviers Vargera ei per part en in schliet stan. Per part ei la senda carschida en e vegn era donnegiada entras in dutg. Cu e co eis ei previu da metter en uorden quella senda?

Suprastonza communal

Pren encunter quei giavisch per realisar las migliurs giavischadas en rama dil quen current.

Cussegli da vischnaunca

En connex cun l'infrastructura turistica duess ins preveder da realisar ina tualetta publica a Mumpé Tujetsch.

7. Ambient e planisaziun

Cussegli da vischnaunca

Pigl allontanament e la purificaziun dallas auas tonschan ils mieds finanzials gia dapi in temps buca pli, aschia ch'igl ei necessari da prender a mauns in mument quei problem.

Co se presenta la situaziun cun la rimnada da plastic? San ins realisar in mument quei project?

Suprastonza communal

Igl allontanament e la purificaziun dallas auas ein gia dapi plirs onns sutfinanziai. Baul ni tard vegn ins a stuer adattar las taxas.

Il mument stuess ins quintar per la dismessa da plastic cun in augment da cuosts da ca. frs. 10'000.--. Entochen oz havein nus denton aunc buca survegniu la caschun d'empustar il material per la rimnada. Primarnein duess in'augment dalla purschida augmentar l'efficienza e gidar da reducir ils cuosts.

8. Economia

Cussegli da vischernaunca

L'organisazion Alpine Pearls s'engascha per in turissem moderau. Secumporta in commebradi a quell'instituzion buca cugl intent dallas Pendicularas da realisar stabiliments d'ennevar?

Suprastanza communalala

Entochen oz ein las Pendicularas adina vegnidas da realisar la purschida d'unviern senza neiv artificiala. En mintga cass apprezzieschan ils skiuuns da saver ir cun skis sin neiv naturala e tuttina eis ei ina damonda dalla concurrenz sin fiera. Allas Pendicularas va ei per segirar cun indrezs da far neiv l'entschatta dalla sesiun d'unviern sin Nadal. Primarmen va ei ussa per realisar las mesiras planisatorias per saver ereger stabiliments d'ennevar. Probablamein vegn ei buca realisau tut ils stabiliments sco quei che la planisaziun locala preveda.

Cussegli da vischernaunca

Progresdescha la meglieraziun funsila tenor termin? Dat ei evtl. enconuschienschas che la meglieraziun funsila savess vegnir realisada pli spert che quei ch'ins ha previu entochen ussa?

Suprastanza communalala

Las lavurs vid la meglieraziun progresdeschan tenor termin. Il novembre 2015 eis ei previu da suttametter la damonda per in credit brut alla votaziun all'urna. La meglieraziun funsila vegness dabien a numerus utilisaders e buca mo all'agricultura. Prevedentamein quentan ins actualmein cun investiziuns ella dimensiun da 27 mill. francs reparti sur ca. 30 onns. Alla vischernaunca duessen restar ca frs. 110'000.-- ad onn. Ins quenta cun contribuziuns cantunalas e federalas da rodund 80%.

Il cuoz dil project dependa dils mieds finanzials che stattan a disposiziun sin palancau cantunal e federal. Tenor il svilup dils ulteriurs projects sa ei esser ch'ei stat a disposiziun pli biars ni era dameins mieds finanzials per nies project. Igl ei buca da quintar ch'ei semidi pil mument bia vid il plan da termin dalla meglieraziun.

9. Edificis communals

Cussegli da vischernaunca

La sanaziun energetica dalla casa da scola nova ei pli che mo urgenta. Tenor classificaziun ei quella sanaziun mo previda. Davart l'urgenza stuess ins midar dalla classa 3 ella classa 2. En connex cun l'Ovra Russein han ins giu mess d'ina vart ina summa che duei per part era star a disposiziun per la scolaziun da nossa giuentetgna. Cunquei ch'ins ei actualmein vid elavurar in studi da sanaziun, duess ei esser pusseivel da preparar in project sin primavera 2014. Cun risguard sil menaschi da scola vegn ins a stuer realisar quella sanaziun en etappas. L'emprema etappa duess aschia saver vegnir realisada la stad 2014.

Suprastanza communalala

Tenor plan d'activitat eis ei previu da realisar la sanaziun 2014-2016. Perquei fai senn da fixar la sanaziun sco exnum necessaria, pia classa 2. L'entschatta december vegn la gruppera da project informada davart il studi e co proceder. En connex cun la sanaziun eis ei denton era da risguardar la situaziun da spazi che sa sedar entras il concept da scolaziun per Sursassiala.

Las reservas dall'Ovra Russein figureschan bein sil pupi. Denton ein ils daners en cassa decisivs per saver finanziar la sanaziun.

Realisaziun, classificaziun e termins

Tier la Via Funs-Dado retracta ei d'in sbagli. Quella via vegn sanada en cumbinaziun cun la Via Run, tenor classa 2, realisaziun 2016/17.

Concernent las corporaziuns d'aua persequitescha la suprastonza communalia la finamira da fusiunar tuttas corporaziuns en ina corporaziun. In termin ei denton buca fixaus. Perquei maunca quel era tier la realisaziun.

Tier la loipa da cuorsaliunga eis ei aunc da fixar la classificaziun concernent la realisaziun, sco era il termin.

Decisiun

Cun 11 encunter 0 vuschs pren il cussegli da vischnaunca enconuschiantscha dil program d'activitatad 2013 – 2016.

Cussegli da vischnaunca Disentis/Mustér
Il president: Igl actuar:

Flavio Murer

Ervin Maissen

Cussegli da vischraunca 07/02-2013/2016
Seduta dils 12 da november 2013

5. Plan da finanzas 2015-2019 (messadi nr. 7-2013/2016)

Suprastonza communal

A basa dil messadi nr. 7-2013/2016 presenta president communal Francesg Cajacob la fatschenta. Igl emprem sboz dil program d'investiziun prevedeva investiziuns annualas da rodund frs. 4'000'000--. Ei setractava dad investiziuns giustificadas e necessarias. A vesta da quella situaziun eis ei stau necessari da priorisar daniev las investiziuns e da stuschar in volumen d'investiziuns da rodund 12 mill. francs suenter igl onn 2019. Igl ei buca legreivel da stuer prender da quellas decisiuns. Era quellas investiziuns vegnan baul ni tard a stuer vegnir realisadas, sche nus lein mantener noss'infrastructura e dar impuls ad in svilup economic.

Ulteriuramein eis ei urgentamein necessari da reducir il deivet dalla canalisaziun e serenera. Cun reducir ils cuosts da menaschi eis ei pusseivel d'augmentar il spazi per ulteriuras investiziuns.

President dil cussegli da vischraunca

Era tier quella fatschenta succeda negina debatta d'entrada.

Quen current

Scolaziun

Cussegli da vischraunca

Sco quei ch'ins ha saviu leger ella pressa ha era il marcau da Cuera da sbatter cun las finanzas. Il marcau ponderescha da reducir las expensas denter auter era cun desister d'in alzament da pagas tenor scalems. Evtl. sto era la vischraunca far semegliontas ponderaziuns, ni cun desister d'adattar la carischia.

624 Illuminaziun publica

Cussegli da vischraunca

A vesta dallas tecnologias novas duess ins preveder da remplazzar ils mieds d'illuminaziun existents.

651 Bus local

Cussegli da vischraunca

Egl avegnir surpren la vischraunca la coordinaziun dil bus local. Eis ei previu d'encurir partenaris per segidar cun la finanziaziun?

Suprastonza communal

Buca tuts menaschis sustegnan il bus local cun ina contribuziun. Cun la nova lescha davart las taxas da cura quentan ins saver recaltgar ils mieds finanzials per finanziar il bus local.

900 Taglias communalas

Cussegli da vischernaunca

A vesta digl effect che sedat sil sectur dallas habitaziuns secundaras ein las cefras menziunadas el plan da finanzas optimisticas. Probablamein ston ins quintar plitost cun ina digren dallas entradas da taglia.

Suprastanza communalia

Igl ei grev da calcular il svilup dallas taglias. En mintga cass han ins naven digl onn 2014 buca quintau cun in augment dallas entradas da taglia.

Program d'investiziun

217.503.02 Sanaziun casa da scola Cons

Cussegli da vischernaunca

El program d'activitatad duess ins preveder il medem grad da realisaziun sco el program d'investiziun.

610.501.191 Via Sogn Valentin

Cussegli da vischernaunca

Il program d'investiziun preveda neginas expensas per quella via. Setracta ei cheu d'in sbagli ch'ins ha stuschau quei project suenter 2019. En mintga cass secuviera quella posiziun buca cul commentari tiels detaglis dil preventiv 2014. La sanaziun dalla via ei pli che urgenta.

Suprastanza communalia

L'investiziun ei vegnida spustada per motivs finanzials. Era il Cantun ha remess quei project cun risguard sin la nova ulivaziun da finanzas.

622.506.01 Maschinas per menaschi tecnic

Cussegli da vischernaunca

Il program d'investiziun preveda la cumpra d'ina maschina el decuors digl onn 2014 e lu ina pigli onn 2015. Ins ha saviu leger ch'ins vul remplazzar il Meili. Eis ei veramein necessari da remplazzar quella maschina entras ina maschina nova? Evtl. savessen ins era remplazzar quella maschina cun ina maschina d'occasiun. Quellas maschinas vegnan per regla buca duvradas aschi intensivamein. Ulterioramein han ins giu menziunau tier la cumpra dalla maschina Holder, ch'il tractur Iseki vegni remplazzaus. Evtl. dess ei era la pusseivladad da luvrar pli stretgamein ensemes cun las interpresas.

Suprastanza communalia

Il Meili ei vegnius cumpraus igl onn 2003 ed ha prestau entochen ussa rodund 6'500 uras da lavur. Uonn han ils cuosts da reparatura per quella maschina survargau ils frs. 5'000.--. Il tractur ha prestau dapi 2004 3'800 uras da lavur. Cheu ein ils cuosts annuals per reparaturas s'augmentai sin frs. 13'000.--.

Omisduas maschinas ein necessarias pil menaschi tecnic, vul la vischernaunca garantir in manteniment minimal dall'infrastructura communalia. A caschun dalla cumpra dil Holder ha la suprastanza communalia decidiu che la vischernaunca seconcentreschi sin la rumida da neiv dils passapeis e dallas sendas. Per saver garantir quei survetsch ein aschibein il Holder sco era il tractur Iseki necessaris.

Cefras indicativas

A caschun dalla tractaziun dil preventiv ha il president communal fatg allusiu, che la suprastanza communalia vegli suttametter al cussegli da vischernaunca igl emprem semester digl 2014 propostas per mesiras da spargn.

Cussegħi da vischnaunca

Per saver far las investiziuns necessarias eis ei necessari da prevegnir ad in augment dils cuosts. Leutier basegħa ei respargns considerabels e mesiras structuralas. Evtl. eis ei necessari da discussiunar quellas sligiaziuns cun agid d'ina persuna d'ordeifer.

La suprastonza communalha verameen buċċa sempel d'agir a vesta dallas resursas finanzialas che stattan a disposiziun ad ella. En mintga cass fa ei basegħi d'intercurir tgei ch'ei propi necessari e da striħar quei che fa buċċa basegħi. Ins vegn a stuer anflar sligiaziuns pragmáticas.

Decisiun

Cun 11 encunter 0 vuschs pren il cussegħi da vischnaunca enconuschientscha dil plan da finanzas rullont 2015 – 2019.

President dil cussegħi da vischnaunca

La proxima seduta dil cussegħi da vischnaunca ha liug venderdis, ihs 13 da decembre 2013, allas 19⁰⁰ uras a Caischavedra.

Silsuenter fa el aunc attents sin entgħinas occurrenzas che han liug il proxim temps a Mustér.

Cussegħi da vischnaunca Disentis/Mustér
Il president: Igl actuar:

Flavio Murer

Ervin Maissen

Disentis/Mustér, ihs 3 da decembre 2013

C:\Users\maissen\Documents\Vischnaunca\Cussegħi da vischnaunca\kussegħi da vischnaunca 2013-2016\Protocols\Cus0016_07-02.docx